

Janez je planil: »Odhajajo! Kaj bo z nami! Ko bi stene popustile... zbežali bi v gozd, rešeni bi bili...!«

Pijani glasovi so se oddaljevali... Ukaz častnika so natančno izvršili.

V slemenu je zaprasketalo. Težak, smrdljiv vonj je zaščegetal v nos... Mlinar je globoko vdihnil in siknil: »Kaj?!... Ben... bencin! Zažgali so, zverine! Lojzka, otročiči... bežimo, za meno!«

Butnil je v vrata, trikrat, desetkrat, niso se vdala. Razklenil je čeljusti, prikazali so se črnkasti, ostri zobje... Kakor da bi hotel pregrizniti zapahe. Vijoličast prozoren dim je lezel v mlin. Otroci so krčevito kašljali, šlo jim je na bruhanje. Cenčka je dušilo, zagrnil ga je gost dim, spominjajoč na umazane, raztrgane cunje. S truščem se je utrgal tram in iskre so zaplesale kot snop utrinkov. Vrešče so se otroci oklenili matere, ki se je umikala plameneči povodnji kot krčevito prepletajoč se splet teles. Nenadoma je kriknila in pograbila blazino, na kateri je ležal Cenček: stresala ga je — ni se premaknil; modrikasti obraz mu je bil razpotegnjen v neslišen jok... Mati je kriknila, otroci so zavreščali glasneje, odskočila je in jih potisnila v kot, dvignila trupelce na visoko gredo in se umaknila goreči deski, ki je treščila s stropa. Saje so se zajedale v lase, naletavale v usta kot drobne, črne snežinke. Lesene stene so zablestele kakor da bi po njih curljala lava. Sleme se je nagnilo, jezičast plamen je polizal gredo in Lojzka je kriknila, ko se je zubelj dotaknil obleke mrtvega Cenčka.

»Joj, Cenček gori, goriii!« je zacepetala Ančka, in sunkovito, hlastaje odpirala usta, ker jo je v gostem dimu dušilo.

»Stena!« je zarjul mlinar in odskočil. Mati je planila, a roke so zgrabile v prazno, v rumenomodri greben, ki je mogočno vzplapolal iz prasketajočega, ognjenega brezna, v katerem je kakor črna kepa izginila drobcena Ančka...

Oče je pograbil kol, kar pobesnel je: »Pobijem vas, bolje tako...«

Zamahnil je, a Tonček se je zrušil na kolena. Dim ga je dušil, debele solze so mu polzele v spačena uska: »Ne, ne!« je kriknil, »s kolom boli!«

Oče je treščil kol stran, omahnil na tla in zahlipal... Dim je bil že tako gost, da se skoraj niso več videli.

Stene so ena sama goreča zavesa, ki drsi po nevidni žici. Blazni kriki bolečin, prsti vročično trgajo raz sebe gorečo obleko, vihrajoče raste nad glavo sij, ki požira lase... S strašnim truščem se je sesedel goreči mlin... Zavest je ugasnila v povodnji zlatih zubljev... Iskre so prhnile kot žareče kaplje nedolžne krvi k temnemu nebu...

GEMA HAFNER, pesnica in pisateljica, ki letos priobčujemo nekaj njenih pesmi in črtic, je sedaj profesorica filozofije in pedagogike na pedagoški gimnaziji v Mariboru. S službovanjem je pričela v Trstu, kjer je bila nekaj časa tudi referent za radijske oddaje. Nato je učila na Reki, v Beogradu, Sarajevu in Ljubljani.

Njena rodbina izvira iz Škofje Loke. V Loki se je rodil njen oče Ivan Hafner leta 1875, stari oče je bil Gašper Hafner. Oče je bil uslužben kot železniški uradnik v Trstu in Zagrebu, tam so ga v predvojni Jugoslaviji predčasno upokojili zaradi socialistične miselnosti. Umrl je leta 1961 v Mariboru. Njena mati je bila Istranka.

Gema Hafner se je posvečala pisateljevanju že kot gimnazijka v Mariboru in bila urednica dijaškega lista Utrinki. V Trstu jo je pisatelj Jože Pahor pritegnil k sodelovanju pri koledarju Gregorčičeve založbe. Pisala je tudi v tržaških Razgledih. Pesmi in črtice priobčuje v Sodobnosti, Obzorniku, raznih zbornikih in pri publikacijah mariborske založbe Obzorja.

Črtica Žive bakle pod Blegošem temelji na resničnem dogodku, ko so Nemci 24. III. 1944 požgali Bohinčev mlin v Podvrhu pod Blegošem. Mlinarica je bila daljna sorodnica pisateljice.

F. P.